

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **L. H.**, bývajúcej v N., zastúpenej JUDr. V. V., advokátom so sídlom v T., proti žalovaným **1/ S., s.r.o.**, so sídlom v N., **2/ M., Š.**, o **určenie neplatnosti výpovede nájmu bytu**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14 C 149/2002, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 15. decembra 2011 sp. zn. 8 Co 21/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra rozsudkom zo 4. októbra 2010 č.k. 14 C 149/2002-664 žalobu o určenie neplatnosti výpovede nájmu bytu, danej žalobkyňi 29. júla 2002 žalovaným 1/, zamietol. Z vykonaného dokazovania zistil, že žalovaný 2/ nie je vo veci pasívne legitimovaný, hoci je v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí vlastníkom bytu. Postavenie prenajímateľa bytu v čase výpovede nájmu mal voči žalobkyňi len žalovaný 1/ ako vtedajší správca bytového domu. Pokiaľ ide o splnenie zákonných predpokladov výpovede, dospel k záveru, že žalobkyňa neplatila žalovanému 1/ za služby spojené s užívaním bytu od 1. septembra 1994, preto bol daný dôvod výpovede podľa § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka. Vyjadril sa tiež k zamietnutiu návrhu žalobkyne na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov H., B., L. a K., nakoľko títo mali vypovedať ohľadne skutočností, ktoré s predmetom konania nesúviseli (dôvody neposkytnutia príspevku na bývanie žalobkyňi). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 15. decembra 2011 sp. zn. 8 Co 21/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil s poukazom na správnosť jeho skutkových zistení a právnych záverov (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). K odvolacej námietke žalobkyne, že za služby spojené s užívaním bytu neplatila z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, uviedol, že pri dôvode výpovede nájmu bytu podľa § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka nie sú relevantné príčiny neplatenia, ale samotná existencia tohto stavu po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Tvrdenie žalobkyne, že súd prvého stupňa v uznesení o zamietnutí jej návrhu na vypočutie svedkov opomenul uviesť meno F. P., uznal, avšak vyslovil, že vzhľadom k skutočnostiam, ktoré mal tento svedok potvrdiť, nešlo o také procesné pochybenie, ktoré by malo vplyv na správnosť rozhodnutia o veci samej.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Súdom vyčítala predovšetkým nesprávne právne posúdenie veci, ktoré viedlo k nespravodlivým rozhodnutiam a porušeniu jej ústavných a zákonných práv, najmä práva na dôstojné bývanie. Zdôraznila, že v čase doručenia výpovede nájmu bytu bola osobou v hmotnej núdzi s existenčnými problémami, do ktorých sa dostala nie vlastnou vinou, ale pochybením viacerých správnych orgánov. Na preukázanie tejto skutočnosti žalobkyňa navrhla vykonať listinné dôkazy a vypočuť svedkov (H., B., L., K. a P.), avšak oba návrhy boli súdom prvého stupňa odmietnuté, okrem výsluchu svedka P., ktorý súd napriek tomu neuskutočnil. Z tohto dôvodu nedošlo k riadnemu a úplnému zisteniu skutkového stavu veci, pričom nápravu nevykonali ani odvolací súd. Súdny tiež neposkytli žalobkyni ochranu pred dražbou predmetného bytu a jeho vypratáním, a pochybili pri rozhodovaní o návrhoch žalobkyne na predbežné opatrenia s vecou súvisiace. Z týchto dôvodov žalobkyňa žiadala, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa, zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie neobsahuje žiadne skutočnosti, spôsobilé privodiť zmenu ním napadnutého rozhodnutia, a konanie nie je postihnuté vadami, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť.

Žalovaný 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu poukázal na to, že nie je vo veci pasívne legitimovaný, a zdôraznil, že existencia dôvodov výpovede nájmu bytu podľa § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka sa neposudzuje s ohľadom na osobné pomery nájomcu, ale len z objektívneho hľadiska.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Žalobkyňa dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Vzhľadom na obsah dovolania i zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnúť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Aj keď dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. netvrdila, s prihliadnutím na jej námietky o nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov súvisiacom s dokazovaním (nevykonanie navrhnutých listinných dôkazov a výsluch svedkov) sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľke bola v konaní odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod).

Dokazovanie je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), nie účastníkov konania. Ak teda súd prvého stupňa odmietol vykonať navrhnuté dôkazy s odôvodnením, že by sa nimi mali preukázať skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia, konal v rámci svojej právomoci.

Keďže existencia vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. sa v dovolacom konaní nepreukázala, nemožno prípustnosť dovolania vyvodiť ani z tohto ustanovenia.

Dovolanie je odôvodnené vadami konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (tzv. inými vadami konania), ktoré dovolateľka nešpecifikovala, a nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej

základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

Obdobne tieto závery platia pre nesprávne právne posúdenie vecí. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie vecí je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Keďže v prejednávanej veci je dovolanie neprípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. septembra 2014

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková